

ventede de Oplysninger, som man fra konservativ Side havde ønsket fremskaffet for Provinsens Vedkommende, men traf en Ordning, der ganske sikkert var modsat den, der ønskedes ude i Provinsen, hvis Huslejeloven i det hele taget skulde forlænges. Jeg for mit personlige Vedkommende har med Interesse afventet det Lovforslag, som Indenrigsministeren havde bebudet at ville fremsætte, fordi jeg har den Mening, at den nu siddende Regering og maaske ikke mindst den nuværende højtærede Indenrigsminister har ganske særlige Betingelser for at kunne afvikle Huslejeloven. Den højtærede Indenrigsminister er jo en Mand, som ikke er ukendt med det praktiske Liv ude i Provinserne, og han ved meget vel, hvordan Byggeforholdene derude har ligget baade i de normale Tider, og medens vi har haft den gældende Huslejelov; i alt Fald er det saaledes, at den nu siddende Regering ikke fra Lejernes Side i samme Grad som vor Regering vilde blive udsat for den Mistanke, at de gik Lejernes Interesser for nær. Jeg minder i denne Forbindelse om, at det var under en socialdemokratisk Regering, man fik Huslejelovgivningen afviklet i Sverige, og jeg har ikke hørt noget om, at man derovre har fortrudt, at man er gaaet den Vej, som jeg mener, at vi herhjemme for længst skulde være gaaet.

Nu blev man altsaa den Gang enig om en Forlængelse af Huslejeloven, og samtidig forlød det, at der sad et ministerielt Udvalg, som skulde gøre Udkast til den Lov, hvorom Forslag var bebudet af Ministeren. Vi har imidlertid ikke set noget til et saadant Udkast, og vi har heller ikke set noget til det Lovforslag, som Ministeren bebudede at ville fremsætte; vi har ikke set, at Ministeren har gjort nogen Indsats i dette Spørgsmaal, han har i Virkeligheden indskrænket sig til at fremsætte et Forslag, som er blevet udarbejdet af en privat Mand — ja, jeg vil ikke sige en privat Mand, for Privatmand det er han jo ikke ganske, men dog en Mand, som ikke tidligere har beskæftiget sig med det Spørgsmaal, der her ligger for, i alt Fald ikke som Medlem af Rigsdagen, og som heller ikke paa anden Maade har særlig Adkomst til at beskæftige sig dermed, en Mand, hvis Dygtighed jeg ikke skal underkende, men en Mand, der vist heller ikke selv underkender sin egen Dygtighed, men om sig selv mener, at han er i Stand til at løse selv de vanskeligste Problemer. Naar vi nu altsaa fra Ministeriet har faaet et Lovforslag fra Københavns Magistrat, eller fra et enkelt Medlem af Københavns Magistrat, angaaende dette Spørgsmaal, saa har natur-

ligvis den højtærede Socialminister, der i Dag repræsenterer den højtærede Indenrigsminister, Ret i, at saa kunde der fra Ministeriets Side være nogen Grund til at vente, at dette Forslag, stillet, som det er, af en konservativ Mand og tiltraadt, som det er, af konservative Medlemmer af Københavns Borgerrepræsentation, vilde kunne glide let gennem Rigsdagen. De Folk, der kender Stillingen her paa Rigsdagen, og de Folk, der kender Stillingen ude i Provinserne, maatte imidlertid paa Forhaand kunne sige sig selv, at ikke alle Medlemmer af det konservative Parti kunde tiltræde dette Lovforslag, og vi ser her, hvad vi vidste i Forvejen, at der er en forskellig Opfattelse af Sagen indenfor det konservative Folkeparti blandt de Folk, der er Repræsentanter for Provinserne, og de Folk, der er Repræsentanter for København.

Jeg skal ikke komme ind paa dette Lovforslags Enkeltheder, da min Stilling og det Partis Stilling, som jeg repræsenterer, er den, at vi ikke tror paa, at det nytter eller gavner at opretholde den hidtil gældende Lovgivning paa dette Omraade, selv om det sker i en ændret Form. Vi mener, at det eneste, der kan nytte i dette Forhold, er at vende tilbage til det, vi kendte før 1916, at overlade Fremskaffelsen af Boliger til det private Initiativ, og vi mener, at Opretholdelsen af en særlig Lovgivning i det heromhandlede Forhold kun hindrer og hemmer en virkelig Løsning af dette Spørgsmaal. Der er dog et enkelt Punkt i Forslaget, som jeg ikke godt kan undlade at omtale, fordi jeg synes, at hvad man end ellers kunde blive enig om de 3 Partier imellem, eet burde man i hvert Fald kunne blive enig om, og det er at stryge den Bestemmelse, som er blevet kaldt Stavnsbaandsbestemmelsen og ej heller har faaet dette Navn med Urette, Bestemmelsen om, at en Kommune saa at sige kan lukke sine Porte for Folk, der kommer ude fra, kan nægte dem Tilladelse til at tage Bolig i Kommunen med den Begrundelse, at der ikke er Boliger nok. Hvis man nemlig tænkte sig, at vi havde Huslejelovgivning i alle Landets Kommuner, saaledes at enhver Kommune kunde lukke for Tilgangen af Folk fra andre Kommuner, saa vilde vi i Virkeligheden have Stavnsbaandet i den gamle Skikkelse kaldt til Live igen, og saa vilde i Virkeligheden den Grundsætning, der dog ellers anerkendes fra alle Sider som Grundlaget for personlig og økonomisk Frihed, den Grundsætning, at en Mand skal have Lov til at ernære sig og sin Familie, som han kan bedst, naar han ikke derved